

در این سرفصل همچنین می خوانید:

- ۲۸ کندی سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ایران
- ۲۹ امان از متقلبان
- ۲۹ آخرین اخبار از بودجه ۸۷
- ۳۰ یک تنه در جمع مخالفان
- ۳۱ "دولت حامی اصناف است، نه بنکداران بازاری!"
- ۳۲ با بانک ها و بیمه ها
- ۳۷ خوشامدگویی به یورو
- ۳۹ نادران از اصل ۴۴ می گوید
- ۴۰ افق نامعلوم بانکداری الکترونیک در ایران
- ۴۱ رشد کمی سریع تر، تورم کمی بالاتر، بیکاری کمی کمتر
- ۴۲ در دستور کار

فواید حذف موانع غیر تعرفه ای

با حذف موانع غیر تعرفه ای و تبدیل آنها به موانع تعرفه ای، قیمت های بازارها باثبات تر شده و قابلیت پیش بینی آنها افزایش می یابد.

بازرگانی حذف شده است. تعیین تعرفه معادل برای عوامل غیرتعرفه ای، یکی از مشکلات اساسی در تبدیل موانع غیرتعرفه ای به تعرفه ها می باشد. این معادل سازی می بایست به گونه ای انجام شود که عدم کارایی ناشی از بکارگیری موانع غیر تعرفه ای در بازار تجاری بین المللی را مرتفع سازد. اگرچه انجام اصلاحات مورد نظر با توجه به یکپارچگی اقتصادهای جهانی و عضویت در سازمان تجارت جهانی ضروری به نظر می رسد، اما تردیدی نیست که میزان آسیب پذیری بخش های مختلف تولیدی داخلی در برابر حذف موانع غیرتعرفه ای، متفاوت است.

یکی از شرایط لازم برای عضویت در سازمان تجارت جهانی و پذیرش موافقت نامه تعرفه و تجارت (گات)، شفاف نمودن اندازه حمایت دولت های عضو از تجارت است. لذا رفع موانع تجاری و تبدیل آنها به تعرفه ها باید در آزادسازی تجاری کشورهای در حال توسعه مورد توجه جدی قرار گیرد.

از سوی دیگر، تعرفه ها در تجارت بین کشورها پیوندی آشکار به وجود آورده و انتقال علایم بازار را ممکن می سازد. در عین حال، بکارگیری تعرفه ها به جای موانع غیرتعرفه ای، کارایی و ثبات بیشتر بازارهای جهانی را به دنبال خواهد داشت.

به گزارش واحد تحقیقات ماهنامه «اقتصاد ایران» نرخ تعرفه مؤثر هم اکنون در حد ۱۱ درصد می باشد. البته در مورد برخی کالاها این نرخ بسیار بالاتر می باشد هرچند به نظر می رسد نرخ تعرفه مؤثر همه کالاها در حال افزایش است. ■

اصلاحات زیادی در جهت رفع موانع غیرتعرفه ای انجام شد که از آن جمله می توان به حذف بسیاری از ممنوعیت ها و محدودیت های ورود کالا اشاره کرد.

طی سال های برنامه اول توسعه، گرچه مقررات صادرات و واردات تغییری نکرد، اما تعداد زیادی از تصویب نامه ها و اصلاحیه ها در جهت آزادسازی تجاری شکل گرفت. بخش مهمی از این آزادسازی نیز از طریق گسترش تولید کالاها بدون انتقال ارز صورت گرفته بود. به همین دلیل، واردات بدون انتقال ارز، از محوری ترین سیاست های آزادسازی تجاری در این سال ها بوده است. در برنامه سوم توسعه نیز بر حذف موانع غیرتعرفه ای و تبدیل آنها به تعرفه ها تأکید شده و در قانون و مقررات صادرات و واردات جدید، اخذ مجوز از وزارت صنایع در مورد بسیاری از کالاها با افزایش سود

موانع غیرتعرفه ای که به دلایل خاصی وضع می شوند، ارتباط بسیار نزدیکی با عملکرد سیاست های تجاری دارند. از دلایل مهم جایگزین نمودن موانع غیرتعرفه ای با تعرفه ها، شفافیت حمایت دولت ها از تجارت است که موجب تسهیل ارزیابی و مذاکره درباره سطوح مختلف آن می گردد. بنابراین، حذف و لغو تعهدات مزبور، پروتکل های الحاقی و بررسی محدودیت های تجاری در چارچوب قواعد سازمان تجارت جهانی (WTO) را آسان تر می کند. به طور معمول، اقدامات غیرتعرفه ای برای تثبیت قیمت های داخلی از طریق انتقال تعدیل نوسانات (تغییرات) در عرضه و تقاضا به بازارهای خارجی طراحی می شوند. توسل صرف به تعرفه ها، موجب خواهد شد بار تعدیل به همه بازارها گسترش یابد. لذا انتظار می رود با حذف موانع غیرتعرفه ای و

تبدیل آنها به موانع تعرفه ای، قیمت های بازار جهانی با ثبات تر شده و قابلیت پیش بینی آنها افزایش یابد. در ایران محدودیت های غیرتعرفه ای، بخش مهمی از محدودیت های تجاری را تشکیل می دادند که عمده ترین انگیزه آن، حمایت از تولید داخلی بود. به علاوه، این محدودیت ها نقش مهمی در توازن تراز پرداخت ها دارند. طی برنامه اول توسعه،

چهره واردات و تعرفه ها

سال	کل واردات کالا (میلیارد ریال)	حقوق ورودی کل واردات کالا (میلیارد ریال)	تعرفه کل (درصد)
۱۳۸۴	۳۵۳،۷۰۳	۳۴،۸۱۲	۹/۸
۱۳۸۵	۳۸۳،۵۶۰	۳۸،۹۳۷	۱۰/۲
چهار ماهه نخست ۱۳۸۶	۱۳۵،۹۹۳	۱۴،۳۰۳	۱۰/۵

استخراج: واحد تحقیقات ماهنامه «اقتصاد ایران» از آمارهای سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.